№ 89. Czwartek 17. Kwietnia 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

(Ofiary na dotkniętych powodzią.)

Dla powodzia dotkniętych mieszkańców Powiśla w obwodzie Tarnowskim złożyli w magistracie kr. st. miasta Lwowa:

Stowarzyszenie złotników 1 zł. 80 c., stowarzyszenie krawców 3 zł., stowarzyszenie piekarzy 10 zł., stowarzyszenie szynkarzy 23 zł., stowarzyszenie stolarzów 59 zł. 20 c., stowarzyszenie stelmachów 2 zł., izba obrachunkowa miejska 4 zł. 60 c., kasa miejska 1 zł. 85 c. P. T. Onufry Skorodracki 1 zł.

Sprostowanie: 10 zł. jako dar dla Nadwiślan w pierwszym wykazie składki spisany nie złożył ks. opat Manastyrski, jak mylnie podano, lecz ks. opat Ostrawski.

Zaś w powiatach zebrano dalej w drodze składki: W powiecie *Ustrzyckim* 36 zł. w. a.; w powiecie *Podgórskim* 53 zł. 55 c., a w powiecie *Krościeńskim* 432 zł. 56 c. w. a.

Przegląd polityczny.

Lwów, 16. kwietnia. Z rozpoczęciem feryi wielkanocnych w tym tygodniu zawieszone zostały na jakiś czas wszelkie ważniejsze czynności polityczne, i ztąd nastał od kilku dni w dziennikarstwie krajowem zupełny brak wiadomości co do główniejszych spraw państwa. Za to też figurują teraz w dziennikach wiedeńskich tem liczniej rozmaite pogłoski nowiniarskie, których jednakże nie można puszczać w świat bez zastrzeżenia. I tak między innemi opowiada *Vaterland* z korespondencyi do *Tagesbote aus Böhmen*, co minister finansów miał oświadczyć na ostatniem posiedzeniu wydziału finansowego w sprawie bankowej. Oto miał p. Plener oświadczyć imieniem rządu, że z najważniejszych powodów tak politycznych jak i ekonomicznych musi rząd życzyć sobie utrzymania centralnego instytutu austryackiego kredytu, ale że oraz przy odnawianiu przywileju bankowego potrzeba mieć na względzie i pokrycie deficytu i przywrócenie waluty; i dlatego też postanowił rząd jeszcze w ciągu tego roku odnowić ten przywilej, ażeby w zamian za to mógł podnieść z banku znaną sumę zastawionych obligacyj z roku 1860 i miał dość czasu do uregulowania zawikłanych stosunków waluty.

Najjaśniejszy Pan wyjeżdża do Wenecyi 19. b. m. i zabawi tam przez całe święta. Z powrotem opuszczą Ich Mości Cesarstwo razem Wenecyę, ale Najjaśniejsza Pani pozostanie jeszcze z polecenia lekarzy jakiś czas w Gorycyi, i dopiero z nadejściem cieplej pory roku przybędzie do stolicy państwa.

Także dzienniki zagraniczne nie wiele dziś przyniosły nowego, a nawet stolica nowin politycznych całego świata, Paryż, nie uraczyła dziś Europy żadną szczególną wiadomością. Na wzmiankę zasługuje tylko recepcya poselstwa japońskiego w Tuileryach, któremu Cesarz w odpowiedzi swojej dał delikatną nauczkę o gościnności cywilizowanych narodów; i list arcybiskupa tuluskiego do ministra wyznań, w którym usprawiedliwia się arcypasterz, że zamierzoną uroczystością niechciał bynajmniej odświeżać rany historycznej, lecz tylko podziękować Bogu za ocalenie wiary przodków i ochronienie miasta Tuluzy od dalszych nieszczęść.

Włoski dziennik *Italia* opowiada, że pod patronatem Garibaldego utworzyło się towarzystwo z kapitałem 10 milionów do zakupowania broni; towarzystwo to ma wydać akcye po 1 fr. i rozpocząć niezwłocznie swoją czynność. Prócz tego przynoszą jeszcze dzienniki włoskie odświeżoną pogłoskę, że Garibaldi ma być mianowany szefem gwardyi narodowej we Włoszech. Podróż Króla do Neapolu nie podlega już żadnej wątpliwości, i dzisiejszy telegram donosi, że Król zaprosił z sobą także całe ciało dyplomatyczne, które prawdopodobnie przyjmie to zaproszenie. Zaś Garibaldi udaje się teraz do Brescii, a z ostatniego pobytu jego w Parmie opowiadają jeszcze dzienniki, że pojmano przed jego pomieszkaniem jakiegoś nieznajomego z pistoletem, który chciał koniecznie widzieć się z jenerałem, i — jak sam utrzymuje — prosić go o przyjęcie do marynarki. — Sława okrętów pancernych znalazła odgłos także w Sardynii, i tamtejszy minister marynarki p. Persano zażądał na posiedzeniu izby z 9go b. m. dalszego kredytu w sumie 5 milionów na budowę takich statków. Ważną nakoniec jest jeszcze wiadomość z Rzymu o dekrecie kuryi względem reformy, a raczej uproszczenia trybunałów sądowych w Rzymie i państwie papieskiem.

Słusznie zapowiadano, że nie może być Köhler sądzony kryminalnie za udzielenie listu ministra Heydta redakcyi Vossa, gdyż pismo to dostało się do niego dopiero z trzecich rąk, a on posłał je redakcyi bez wiedzy kolegi, który mu go udzielił. Sądzą jednakże, że obadwaj podpadną karze dyscyplinarnej, to jest usunięci będą od służby, i Köhler miał już sam podać się do dymisyi. Widocznie zaś radby rząd teraz osłabić znaczenie tego listu, i przeto rozgłaszają dziś półurzędowe dzienniki pruskie, że inicyatywa co do żądanych oszczędności w budżecie wojskowym wyszła od samego Króla, a mianowicie opowiadają, że Król jeszcze 18go z. m. powołał do siebie nowe ministeryum, i przedstawił mu potrzebę zmniejszenia budżetu wojny, i on też miał podać pierwszą myśl względem złożenia komisyi jenerałów o wiele dni przedtem, nim ogłoszony został rzeczony list ministra finansów.

W Rosyi przepowiada *Nord* z nadejściem 1000letniej rocznicy państwa na dniu 26. sierpnia bardzo ważną reformę polityczną: teraźniejsza rada państwa ma być zamieniona w tak zwaną „Werchownaja zemskaja Duma,“ to jest w formalny parlament, do którego stawiać mają szlachta i wielkie miasta każdej prowincyi po czterech członków, a prezydenturę tego ciała politycznego ma objąć Wielki książę Konstanty, który teraz dla słabości hrabi Błudowa objął prezydenturę w radzie państwa i w komitecie ministrów. Niepodobna jednak osądzić jeszcze, ile jest prawdy w tej pogłosce, gdyż *Nord* nie powiada wcale, z jakiego zaczerpnął ją źródła.

Bióro Reutera przyniosło ważną wiadomość ze Stambułu z 11. b. m. Wszystkie mocarstwa, z wyjątkiem Francyi i Rosyi, miały się zgodzić na to, ażeby wojska tureckie wkroczyły do Czernogóry, i Omer Basza miał otrzymać rozkaz, by rozpoczął niezwłocznie kroki nieprzyjacielskie. Tak więc może już jutrzejsza poczta oznajmi nam ważne wypadki z południowego teatru wojny.

Sprawy krajowe.

Protokół 12go posiedzenia rady miasta Lwowa odbytego na dniu 13. lutego 1862 r. — Prezydujący pan burmistrz miasta.

(Dokończenie.)

Sprawozdawca radny p. baron Lewartowski.

L. m. 26 557-861. Dzierżawa gruntów m. na rogatce Stryjskiej położonych, z których obszar 20 morgów wydzielony i pod dom obłąkanych przeznaczonym został, musiała być zregulowaną, tem bardziej, że i propinacyę za tą rogatką wyarendować teraz wypadało, i do tej arendy parcelę tych gruntów w obiętości 1023 sążni przydzielić przyszło, by arendarz na tejże karczmę wystawić sobie był w stanie.

Magistrat skłonił tedy dotychczasowych dzierżawców do nowych ugód, któremi dzierżawne stosunki tak uregulować się starał, by się ci dzierżawcy wszelkich pretensyi za poniesione szkody z powodu odbytych i jeszcze odbyć się mogących poszukiwań komisyonalnych na tych gruntach, dalej z powodu przyszłego wzięcia części tych gruntów pod dom obłąkanych nawet bez poprzedniego wypowiedzenia zrzekli, tudzież i na wypadek, gdyby część tych gruntów pod dom obłąkanych przeznaczonych wziętą nie została, by zapewnić i nadal nieprzerwaną dzierżawę tych gruntów; — nakoniec rozpisał magistrat w porozumieniu z komitetem dotyczącym sekcyi II. licytacyę na wyarendowanie prawa propinowania za rogatką Stryjską z przydaniem obszaru pod budowlę karczmy.

W streszczeniu przedmiotu wnosi tedy magistrat zgodnie z sekcyą II. by:

1. Kmiotkowi Finik protokolarnie z odwołaniem się do numerów kadastralnych opisany grunt za czynsz roczny 30 zł.,

2. kmiotkowi Gradowskiemu opisany obszar za czynsz 25 zł., a inny kawałek za czynsz roczny 15 zł.,

3. włościaninowi Lachowicz obszar protokolarnie opisany za czyns 60 zł., wszystkim na przeciąg lat 15 począwszy od 1. listopada 1861 r. wydzierżawić, nakoniec

4. prawo propinowania za rogatką Stryjską na czas aż do rozpoczęcia budowli domu obłąkanych, to jest najdalej na lat trzy za czynsz roczny 350 zł. 84 c. Izaakowi Schöller wyarendować, tegoż dodatkową ofertę o przedłużenie tej arendy i podczas budowli domu obłąkanych za czynsz zwiększony odrzucić.

Rada m. zatwierdziła wniosek jednomyślnie.

L. m. 2891 l. r. 95. — Na wniosek magistratu i sekcyi II. przyjęło zgromadzenie pauszale od przedsiębiorców budowli kolei żelaznej braci Klein od przyjazdu fur roboczych na dworzec bez dotknięcia rogatki w kwocie 1000 zł. na rok od 1. lutego r. b. liczyć się mający — komisyonalnie wymierzony i przez przedsiębiorców złożony.

Sprawozdawca radny p. Głowacki.

L. m. 29.985 l. r. 34. — W sprawie zregulowania cen drzewa opałowego wnosi sekcya II. by ceny na bieżący rok podwyższyć, obmyślić sposób przeszkodzenia ubytkowi drzewa przy przewozie z lasu, nakoniec wtrzymać nadal wyrąb lasu we własnym zarządzie, i sprzedawać zręby liwerantom przez licytacyę z obowiązkiem dostarczenia miastu potrzebnej na opał każdej zimy ilości drzewa w sągach.

Przy tym wniosku powstała dyskusya, w której brali udział: co do podwyższenia cen drzewa opałowego pp. radni Piątkowtki,

Wieczyński, Dr. Hofman, Adamski i bar. Lewartowski — sprzeciwiając się podwyższeniu cen drzewa opałowego przytaczali, że teraz gdy ku wiosnie się zbliżamy, ceny drzewa się nie regulują, jeno na jesień, a tem mniej się podwyższają gdy jest łatwy dowóz dla dobrej drogi zimowej, — że sągi w lasach miejskich wyrabiane są pośledniejsze w miarze nakoniec — że gmina powinna wpływać na zniżenie cen u prywatnych przez tańszą sprzedaż swego drzewa, a przy podwyższonej cenie sposobność spekulantom nadana będzie, swój towar w cenie podnieść a przeto drożyznę spowodować; —

Wnosili tedy powołani mowcy, by ceny na ten rok ustanowione utrzymać, jednak *sprzedaż* drzewa dla każdego, a mianowicie dla ubogich mieszczan i urzędników gminy przystępnem uczynić, i tym celem podać to do publicznej *wiadomości*.

Ten wniosek popierał radny p. Jürgens przydając zastrzeżenie, by do kupna pozostałego drzewa spekulantów pod żadnym warunkiem nie dopuszczać.

Pan prezydujący poddał ten ustęp wniosku sekcyi II. pod głosowanie.

Zgromadzenie rady odrzuca znaczną większością głosów wniosek sekcyi II. co do podwyższenia ceny drzewa, i uchwala *sprzedaż . . . wiadomości*.

Co do sprzedaży zrębów w lesie więcej dającemu przedsiębiorcy zabierali głos radni pp. Schumann i Lewartowski a popierając wniosek sekcyi przytaczali: że miasto przez to dochód z lasu znacznie zwiększonym mieć będzie, gdyż kupujący i budulec i gałęzie, które się robotnikom w zasługę dają — lepiej spotrzebują, a odwołując się do przykładu prywatnych właścicieli, nadmienili, że każden z nich na sekcyi lasowej 25 sągów i więcej wyrabia, gdy miasto we własnej administracyi tylko 20 sągów otrzymuje.

Zaś pp. radni Piątkowski, Wieczyński i Boczkowski opponując wyjaśniali, że powody przez obrońców wniosku przytoczone, sprzeciwiają się powodem przy pierwszym ustępie przez zgromadzenie uwzględnionym, a mianowicie, że przy sprzedaży zrębów tak jak przy sprzedaży sągów więcej dającemu, przestanie miasto wpływać na ceny drzewa opałowego, które będą w ręku samowolnych spekulantów, i niemożliwem będzie go sprzedawać z pierwszej ręki po słusznych cenach mniej zamożnym mieszczanom i urzędnikom gminy, wnosili tedy, by celem zapobieżenia wytkniętym niepomyślnościom administracyi lasów, takową polepszyć, i jest większą kontrolę przy wydzielaniu budulca, wyrabianiu i przystawie sągów wprowadzić, jednak zręby spekulantom pod żadnym warunkiem nie sprzedawać, jeno jak dotychczas sągi wyrabiać, a zbywające po cenach każdorocznie przez radę m. ustanowionych, sprzedawać.

Pan prezydujący wyjaśnił bliżej dotychczasową administracyę lasów pod kierunkiem c. k. radcy leśnictwa krejowego p. Lehr zostającą i przydał, że gdyby rada m. zręby sprzedawać zamierzała, wypada ten projekt jako nowy komisyonalnie z przybraniem pana Lehra dokładnie obradzić, i korzyści wyniknąć mogące obliczyć; nim to jednak nastąpi dotychczasowy sposób administracyi utrzymać, i poddał wniosek sekcyi pod uchwałę.

Zgromadzenie odrzuciło większością głosów wniosek sekcyi II. co do sprzedaży zrębów więcej dającemu, i oświadczyło się za utrzymaniem dotychczasowej administracyi, z polepszeniem jednak kontroli co do wydzielania budulca, wyrobu i dostawy sągów do miasta.

Sprawozdawca radny p. Jabłoński.

L. m. 28634 l. r. 83. Na wniosek magistratu przez sekcyę V. poparty, przyzwolono jednomyślnie wydać towarzystwu muzycznemu gal. tytułem subwencyi rocznej 315 zł., przytem uchwalono wezwać dyrekcyę tego towarzystwa, ażeby sprawozdanie roczne, jakie po walnem zebraniu drukiem ogłasza, magistratowi miasta Lwowa wraz z doniesieniem o frekwentacyi i postępie w nauce uczniów do szkoły towarzystwa z ramienia gminy przyjętych, przesłać chciała.

L. m. 29037 l. r. 39. W szkole parafialnej u św. Mikołaja główną szkołą Elżbiety zwanej, udzielał obok zwyczajnego katechety także ks. Michał Gielitowicz naukę religii dzieciom obrządku ruskiego w r. 1861 i uprasza za tę fatygę o wynagrodzenie.

Tenże ks. Gielitowicz nie był ani przez gminę, ani przez konsystorz obrządku łacińskiego lub wschodniego do tego wezwanym lub proszonym, gdyż ta szkoła swego katechety w osobie kooperatora parafii St. Mikołaja ma

Wprawdzie dawniejszy wydział miasta dał był za rok 1860 temuż księdzu Gielitowicz honoraryum w kwocie 100 zł., lecz uczynił to z łaski i wypowiedział mu nadal podobne nieproszone usługi.

Gdy on jednak nieprzestał i w roku 1861 naukę religii ruskiej udzielać, a teraz odchodząc od stanowiska czysto kościelnego, pod pozorem równouprawnienia narodowości, i w brew przepisom ustawy dla szkół parafialnych znów o gratyfikacyę się domaga, — więc magistrat i sekcya V. wnoszą: by zapobiedz raz na zawsze podobnemu narzucaniu się i odnosząc się do ustaw dla szkół nadanych pod pozorem jakiejś narodowości, i odmówić gratyfikacyę ks. Gilitowicz, w przekonaniu, że zaszczytnie ze swej bogobojności znany kooperator parafii St. Mikołaja uczniom swej szkoły religię dostatecznie udzielać jest w stanie, i wyręczyciela niepotrzebuje.

Radny p. dr. Hofman zabrawszy głos popierał wniosek sekcyi przydając, by ks. Gielitowicz za te, aczkolwiek nieproszone usługi około dobra młodzieży, dać pisemne podziękowanie, tak zwany Belobungsdekret.

Rada m. przystąpi jednomyślnie do wniosku sekcyi przyjmując poprawkę p. dr. Hofman.

Na tem posiedzenie zamknięto o godz. 9. wieczorem.

Kröbl r. w.

Tomasz Turasiewicz, r. w. *Krechowiecki* r. w.

Hiszpania.

Madryt, 9. kwietnia. (Sprawa mexykańska. — Wiadomości bieżące.) *Correspondencia* pisze: Dziś otrzymane wiadomości nie dozwalają wątpić, że pomiędzy Hiszpanią a mocarstwami z nią sprzymierzonemi panuje jak najlepsze porozumienie co do obrania drogi względem kwestyi mexykańskiej. Wkrótce pomiędzy stronami będą ułożone środki dla otrzymania od narodu mexykańskiego zadośćuczynienia i gwarancyi, bez naruszenia jego niepodległości.

Discussion zapowiada bliskie podpisanie traktatu między Turcyą a Hiszpanią.

Gazeta wiedeńska pisze wedle telegramu madryckiego z 9. b. m., że na interpelacyę izby co do sprawy mexykańskiej odpowiedziano, że rząd pochwala konwencyę w Soledad zawartą, jako też kroki jenerała Prim, i ma nadzieję, że sprzymierzeńcy także je pochwalą.

Dnia 10. kwietnia miała być otwarta kolej żelazna z Miranda do podnoża Pireneów, a w maju z Miranda do Burgos.

Anglia.

Londyn, 12. kwietnia. (Okręta pancerne.) Tak wiele teraz mówią o przewadze okrętów pancernych, iż warto się dowiedzieć, co admiralicya angielska pod tym względem dotąd zdziałała i zdziałać może. Krom fregaty pancernej „Achilles" o 50 działach, 6079 beczkach i machinach o sile 1250 koni, która się teraz w Chatham buduje, znajdują się w budowie na warsztatach prywatnych następujące okręty, a mianowicie: „Agincourt" 50 dział, 6261 beczek i 1250 koni, „Northumberland" 50 dział, 66.216 beczek i 1250 k., „Valient" 32 dział, 40.216 b. i 800 k., „Minotaur" 50 dział, 6621 b. i 1250 k., „Orontes" 3 działa, 2812 b. i 500 k. i „Hektor" 32 dział, 4060 b. i 800 k. W warsztatach zaś rządowych wykończone być mają jeszcze w tym roku następujące okręty żelazne, a mianowicie: „Caledonia" 50 dział, 40456 b. i 800 koni, „Ocean" 50 dział, 4045 b. i 1000 k., „Prince Confort" 50 dział, 4045 b. i 800 k., „Royal Oak" 50 dział, 3716 b. i 1000 koni, „Royal Alfred" 50 dział, 3716 b. i 800 k. krom statków tu wymienionych znajduje się na warsztatach 31 okrętów liniowych i fregat śrubowych, które z łatwością na statki żelazne zamienić się dadzą. Cztery okręty liniowe „Bulwerk", „Repulse", „Robust" i „Zealons" każdy o 91 działach mogą być wkrótce pancerzem pokryte, równie jak fregaty „Belvidera", „Treed" i „Dryad", każda o 51 działach. Zaprzestano teraz zupełnie budowę okrętów drewnianych.

(Rozprawy w parlamencie z d. 9. i 10. kwietnia.)

Na posiedzeniu izby niższej z d. 9. kwietnia Bouverie wniósł, ażeby nastąpiło drugie odczytanie bilu, mającego na celu uwolnienia wyświęconych już duchownych kościoła anglikańskiego, od pewnych uciążliwych ograniczeń. Wiadomo jest powszechnie, mówi wnioskujący, iż kościół przyjmuje mnóstwo młodych ludzi, których umysł i charakter nie mógł się dostatecznie rozwinąć; zdarzają się też wypadki, iż wielu duchownych, których sumienie nie zgadza się z dogmatami kościoła, z posad swych dobrowolnie rezygnują, bardzo zaś wielu jest takich, którzy w kilku latach po wyświęceniu nie czują wcale powołania do stanu duchownego. Otóż wszyscy ci znajdują się w nader smutnem położeniu. Według kanonu 76. z r. 1603 narażają się na klątwę, jeżeli zajmą się świątowem jakiem zatrudnieniem, klątwa według aktu Grzegorza III. zagraża im karą więzienia. Inne akta parlamentowe nie dozwalają im piastować urzędów gminnych, być adwokatami lub członkami parlamentu. Jednem słowem wolno im zrzec się wszelkich dóbr kościelnych, dla tego jednak z pod klątwy wyjść nie mogą. Niesprawiedliwości tej, czyniącej z kościoła instytucyą przymusową, bil wniesiony zaradzić ma.

Sir W. Heathcote uważając zarzuty powyższe za przesadzone wnosi jednak, ażeby bil osobnemu wydziałowi przekazany został. Hubbard twierdzi, iż zażalenia przeciwko obecnemu stanowi rzeczy wcale na uwagę nie zasługują. Z pomiędzy 50.000 duchownych należących do kościoła państwa, nie znajduje się ani 20, którzyby z przyznanych uwolnień skorzystać chcieli. Duchowieństwo w ogóle nie potrzebuje żadnej zmiany i oburzy się powszechnie przeciw podobnej reformie.

Newdegate oświadczył, iż sprzeciwiałoby się to godności kościoła anglikańskiego „tej najczystszej gałęzi kościoła katolickiego", żeby duchowny aktem parlamentu uwolniony mógł być od uroczystych ślubów swoich. Po krótkiej przemowie ministra spraw wewnętrznych J. Grey, bil przekazany został osobnemu wydziałowi do sprawozdania.

Na posiedzeniu izby wyższej z dnia 10. kwietnia lord Normanby żalił się na to, że załatwienie kilku pytań Włoch dotyczących, które on już przed trzema tygodniami zapowiedział, aż po świętach wielkanocnych odroczone zostało. Dotąd przedłożono izbie tylko nie wielką liczbę małoznaczących papierów. Między niemi znajduje się tylko jedna depesza z roku bieżącego, wszystkie inne

są z roku 1861. W depeszy z roku bieżącego p. Hudson (poseł angielski w Turynie) powiada, iż prawo drukowe jasno jest skreślone. Lecz zachodzi pytanie, czyli rząd włoski postępuje według prawa lub nie. Pomimo podań pana Bonham (konzula angielskiego w Neapolu) o proklamacyi majora Fumel, pewną jest rzeczą, że tenże każdemu rozbójnikowi, któryby kamrada swego zastrzelił, 100 franków nagrody obiecał. Lord Normanby zapytuje się, dlaczego sir J. Hudson tegorocznych ważnych rozpraw w turyńskiej izbie deputowanych wcale nie wziął do wiadomości? Czy może dla tego, że świadczą przeciwko ulubionej jego idei, jedności Włoch?

Lord Russell odpowiedział, że w ministeryum spraw zagranicznych odszukiwał takich papierów, jakich preopinujący żądał, ale takich mało tam znalazł. Co do procesów drukowych we Włoszech, sir Hudson oświadczył, iż nie znany mu jest ani jeden wypadek, w którym rząd wywierał wpływ jako na wyrok sądu, z tego też powodu nawet za zbyteczne donosić o szczegółowych rozprawach. Sądzi on (Russell), że izba wyższa nie uzna za potrzebę odbierania raportów o rozprawach w obcych krajach. Angielski poseł w Rosyi donosił wiele rzeczy o Polsce, poseł zaś w Austryi pisał wiele o sprawach węgierskich; wszakże nie byłoby to właściwem, ażeby koreszondencye takowe izbie złożone być miały.

Francya.

Paryż, 12. kwietnia. (Wiadomości bieżące.) Na mocy uchwały senatu z dnia 10. kwietnia przepisy kodexu Napoleona w sprawach małżeńskich zaprowadzone zostały na wyspie Reunion, gdzie równie jak we Francyi obowiązywać mają.

Monitor algierski donosi, że Nacer bar. Horn, jeden z agitatorów w algierskiej Saharze, poddać się miał rządowi francuskiemu. Spodziewać się więc można, że w południowej Algieryi spokój odtąd panować będzie, gdyż i Mohamed-ben-Abdallah podobny także agitator do niewoli wzięty został.

Anglicy i Francuzi badają teraz stosunek artyleryi do pancerzy żelaznych, i już nie jeden ważny rezultat zyskany został. Dawniej już w Lorient próbowane koniczne strzały z szpicami stalowemi przebiły najgrubsze ściany żelazne; teraz próbować je mają bardziej jeszcze wydoskonalone w Vincennes w obecności Cesarza.

Belgia.

(Stan rzeczy w Grecyi.) Z Bruxeli piszą pod dniem 11. kwietnia, że relacye kapitanów okrętowych i komendantów floty angielskiej i francuskiej bardzo są niepomyślne dla dynastyi greckiej. Mówią wprawdzie, że Nauplia wkrótce się podda, że możeby się już była poddała, gdyby nie obawa nierzetelności jenerała Kolokotroni, wszakże dodają zarazem, że cały kraj pragnie powszechnej zmiany. Grecy poddadzą się woli mocarstw zachodnich, jeżeli te przemocą obstawać będą przy utrzymaniu obecnej dynastyi, jednak tylko dopóty, dopóki przemoc trwać będzie, nie dłużej.

(Izba deputowanych.) Na posiedzeniu izby deputowanych z dnia 8. kwietnia p. Coomans zrobił wniosek następujący: „Zważywszy, iż są powody zawieszenia robót fortyfikacyjnych w Antwerpii, izba odracza do jednego miesiąca rozprawy nad projektem do prawa odnoszącym się do kompanii Pauwels (zaliczki 5 milion.).“

W umotywowaniu swego wniosku p. Coomans mówił przeciwko przesadnym wydatkom na wojsko i o walce pancernych statków w Ameryce. Reprezentanci miasta Antwerpii poprawkę na zawieszenie robót około cytadeli północnej, przeciwko której powstaje w Antwerpii tak energiczna opozycya. Izba odrzuciła tak wniosek jak i poprawkę 63 głosami przeciwko 20.

Włochy.

(Konsystorz.) Ojciec św. odbył w dniu 7go b. m. tajne konsystoryum, i oświadczył w nim życzenie, ażeby trzech męczenników japońskich z Towarzystwa Jezusowego w poczet świętych przyjęci zostali. Po przyzwoleniu na to obecnych kardynałów Papież oświadczył i w czasie właściwym kanonizacyi sam dokona, poczem wniósł obsadzenie kilku osierociałych kościołów. Między temi znajduje się kościół patryarchalny w Wenecyi dla ks. Trevisanato, kościół w Nissie in part. infid. dla ks. Feslera w Wiedniu, kościół biskupi w Carre in part. infid. dla ks. Kuczkera w Wiedniu i wiele francuskich, hiszpańskich, rzymskich, pruskich i amerykańskich katedralnych kościołów. W końcu nastąpiło żądanie paliusza dla wielu kościołów, a między innemi dla kościoła patryarchalnego w Wenecyi.

(Reforma sądownictwa.) Dziennik rzymski ogłosił w urzędowej części edykt przez kardynała Antonellego wydany, według którego Jego Świątobliwość Papież po naradzie z radą stanu i ministrami postanowił zreformować sądownictwo w państwie rzymskiem. Sąd kryminalny w sprawach skarbowych złączony być ma z zwykłym sądem kryminalnym cywilnym, który w drugiej instancyi w sprawach o rewizyę podlegać ma trybunałowi di Sagra Consulta, równie jak i wszystkie sądy prowincyonalne. W postępowaniu sądowem dotąd obowiązującem nic nie zostało zmienione, nowy zaś porządek z dniem 15go b. m. w wykonanie wejść ma.

(Wypadki w Neapolu. — Wiadomości bieżące.) Podczas gdy w Turynie robią pozorne przygotowania do podróży Króla Wiktora Emanuela do Neapolu, którego jeneralny intendent margrabia Saluzzo już dnia 10. kwietnia do tej stolicy udać się miał, wzmogła się walka kontrarewolucyi przeciwko piemonckim bandytom, jak tego dowodzą rozporządzenia wojskowe z Turynu wychodzące. Czwarte bataliony wszystkich pułków mają być do Neapolu posłane, a prócz tego 70 batalionów tamże rozlokowane. Na posiedzeniu drugiej izby piemonckiej z dnia 9go b. m. admirał Persano oświadczył, że rząd zamyśla użyć jeszcze pięciu milionów na budowę okrętów, i sumy tej od izby zażąda. Dodał zarazem na interpelacyę Roberti, że dwie fregaty pancerne gotowe są już do wystąpienia do boju, i że nie omieszka postarać się o dobre statki pancerne dla marynarki.

Warsztaty della Foce w Genui mają być znacznie rozprzestrzenione. Obecnie znajduje się tam pięć okrętów wojennych w budowie, i 2500 robotników ciągle tam pracuje.

Piemonckie ministeryum wojny nakazało budowę pewnej liczby warowni około Pawii.

Niemce.

Berlin. (Wiadomości bieżące.) *Gazeta wiedeńska* pisze, że ponieważ tylekroć wspomniana odezwa ministra finansów Heydta do ministra wojny dopiero 5go b. m. doszła do publicznej wiadomości, a minister wojny dnia 4go proponował utworzyć komisyę z mężów biegłych, chcąc zamiary swoje widzieć potwierdzone przez doświadczonych dowódzców armii, przeto utworzenie komisyi jenerałów nie może być uważane jako skutek ogłoszenia rzeczonej odezwy ministra finansów.

Uniwersytet w Bonn założył także protest przeciw rozporządzeniu ministra oświecenia względem wyborów.

Minister spraw wewnętrznych wydał rozporządzenie, aby osoby, które przyjmują stosunek poddańczy w innem państwie, nie przestały być uważane za poddanych pruskich.

Chociaż takie dwojakie poddaństwo nie może być pożądanem, nie sprzeciwia się jednak prawom pruskim, a kto nie jest całkowicie od stosunków poddaństwa uwolniony, obowiązany jest dopełniać wszelkie powinności innych pruskich poddanych.

Frankfurt n. M., 10. kwietnia. (Posiedzenie związkowych.) Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu związkowego oświadczyła Austrya, że do specyalnej komisyi obrony brzegów w Hamburgu wyprawia jenerał-majora Ruffa; Hanower wyprawia tam jenerała Müllera. Würtemberg przeznacza prawnika mającego zasiąść w komisyi regulaminu procesów cywilnych w Hanowerze, a Saxonia przyjmuje dodatki do niemieckiej ustawy wexlowej.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Pomnożenie profesorów.) Ponieważ niedostateczna liczba profesorów tamuje pomyślny rozwój uniwersytetów w Rosyi, przeto minister oświecenia, jak donosi *Gazeta akademicka*, postanowił wysłać do uniwersytetów zagranicznych tych młodych ludzi, którzy na jednym z uniwersytetów rosyjskich pozyskają stopień magistra lub przynajmniej kandydata.

Turcya.

(Pensye oficerom.) *Journ. de Const.* donosi, że pensye oficerów tureckich zostały zniżone, bo też w stosunku do pensyi oficerów europejskich były istotnie za wielkie. Tym sposobem budżet wojskowy oszczędzi znaczną sumę.

Ostatnie wiadomości.

Bruxela, 14. kwietnia. „Independance“ donosi: Hiszpania zaproponowała gabinetowi tuileryjskiemu porozumieć się względem expedycyi mexykańskie. Gabinet tuileryjski odrzucił tę propozycyę, ponieważ ją w obec bliskiego ukończenia expedycyi za niepotrzebną uważa.

Nowy York, 1. kwietnia. Jenerał Burnside obsadził Beaufort. 500 żołnierzy konfederacyi trzyma jeszcze twierdzę Macon. 70.000 konfederacyi stoi pod wodzą Beauregarda pod Corinthem.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 16. kwietnia. Na naszym dzisiejszym targu były następujące przeciętne ceny: mec pszenicy (81 ℔) 4zł. 53c.; żyta (76 ℔) 2zł. 93c.; jęczmienia (65 ℔) 2zł. 61c.; owsa (47 ℔) 1zł. 70c.; hreczki 2zł. 97c.; grochu 4zł.; kartofli 1zł. 38c.; — cetnar siana 1zł. 5c., okłotów 75c.; — sąg drzewa bukowego 11zł. 70c., sosnowego 8zł. 55. Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany. — Dnia 11go i 14go b. m. nie było dowozu i targu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. kwietnia.

Hotel rosyjski: PP. Lewkowicz Ant., c. ros. rotm., z Kijowa. — Raczyński Klem., z Zawola. — Hr. Komorowski Stan., z Bilinki.

Hotel europejski: Berezowski Henr., z Wodnik.

Hotel angielski: Bromirski Erazm, z Czarnorudy. — Jaworski Apolon., z Ordowa.

Zajazd Kuhna: Lippoman Alf., z Dobraniowiec. — Obst Jan, z Chirowa.

Zajazd Krynickiego: Hoszowski Wiktor, z Nowosielec. — Krzyżanowski Piotr, z Wiśniowczyk.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. kwietnia.

PP. Mijakoski Abd., do Złoczowa. — Boczkowski Grzeg., c. k. rotm., do Rozdołu. — Kowalski Er., do Bratkowiec. — Cywiński Jędrz., do Chodaczkowa. — Hr. Platter Stanisł., do Poznania. — Sobota Karol, do Pohorzec. — Obertyński Leop., do Stronibab.

Spostrzcżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 15. kwietnia 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
7. god. zrana	324.69	+ 2 2	91 3	północny	sł.	deszcz
2. god. po poł.	324.09	+ 3.2	85 4	„	„	„
10. god. wiecz.	323 34	+ 2 0	90 8	„	„	pochmurno

Ilość deszczu 1.'''32.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 16. kwietnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 83 75. Metaliki po 5% za 100 zł. 69 65; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 831 –; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 204.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 133 50. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.27½ dukaty ces. pełnej wag —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 132 25

Kurs lwowski.

Dnia 16. kwietnia.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	19	6	26
Dukat cesarski	„ „	6	21	6	27
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	79	10	93
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	7	2	10
Talar pruski	„ „	1	97	2	1
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	79	50	80	15
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	83	45	84	20
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	229	—	231	75
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	70	25	71	5
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	15	83	88

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 15. kwietnia.

	Instytut kupuje zł.	Instytut kupuje c.	Instytut sprzedaje zł.	Instytut sprzedaje c.	Za kupon wypada zł.	Za kupon wypada c.
Nowe prócz kuponów 100 po w. a.	79	75	80	25	1	16²
Dawne „ „ 100 „ „	83	74	84	26	1	22¹

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 14 kwietnia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.

	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	64 80	65.—
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	83 80	84 —
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	83 50	83.60
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	69 50	69 60
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	69 50	69 70
dtto. „ 4½%	61.—	61 50
dtto. „ 4%	54 25	54 50
dtto. „ 3%	41 —	41 70
dtto. „ 2½%	35 —	26 —
dtto. „ 1%	13 80	14 —
Przez. do wylos. z r. 1839	147 25	147.75
„ 1854	94 25	94 75
„ 1860	93 20	93 30
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	99 25	99.75
Renty Como po 42 lir. aus.	16.75	17.—
Wylos. obl. dawn długu państ. po 5%	67 50	68.—
„ „ 4½%	60 50	61.—
„ „ 4%	53 50	54.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	46.50	47.50
„ 3%	—.—	46.—
„ 2½%	45 50	46.—
„ 2¼%	38.—	38.50
„ 2%	34 50	35.—
„ 1¾%	—.—	30.50
dtto. z procent' za granicą „ 5%	67.50	68 —
„ 4½%	60 50	61.—
„ 4%	53.—	53 50

B. Krajów koronnych

Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	88 —	88 50
Wyż. Aust. i Salb.	86.75	87.—
Czech	87.50	88 50
Morawii	92.—	93 —
Szląska	88.—	88 50
Styryi	88.—	88.50
Tyrolu	96.—	97.—
Kar., Krainy i Wyb.	87.50	88.50
Węgier	72 50	73 25

Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Banatu Tem.	70.—	70.50
Kroacyi i Slawonii	73 —	74 —
Galicyi	70.25	70.75
Siedmiogr. i Bukow	68 75	69 50
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Wen. pożyczka z r. 1859	101 —	101 50
Dług Tyrolu po 5%	67.50	68.—
„ 4%	53 50	54.—
„ 3½%	46 50	47.50
Dług Salcburga „ 3%	38.—	38.50
„ 2½%	32.—	32.50
Dług Krainy „ 2%	25.—	25.50
„ 1¾%	21.50	22.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	826	828
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	203 —	203 20
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	646	648 —
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	2250.	2252.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	281 50	282.
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	161.—	161 50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	136 80	137.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	273 50	274.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 180 zł. (90%)	232 25	232 75
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	48.—	50.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	95.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	698.—	700.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	183.—	186.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	162.—	163.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	446.—	447.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	238.—	240.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	397.—	400.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	400.—	402.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	190.—	195.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	103 50	103 75
10 „ 5%	98 50	99 —
przeznacz. do los. po 5%	90 25	90 75
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.—
przez. do los. po 5%	86.20	86 30
Gal. Tow. kred. po 4%	80.—	—.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.25	97.75
detto detto w srebrze 5 proc za 100 zł. w. a.	103 50	103 75
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	144.50	145.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	95 85	96 25
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	140.50	141.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	81.50	82 50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	97.50	98.50
Lloyda za 100 zł.	90.—	91.

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	130 10	130 25
Tow. żeg. par. na Dun po 100 zł. m. k.	103 50	104.—
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	126 50	127.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	38.75	39.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	101 —	101 50
Salma „ 40 „ „	39 —	39 50
Palfiego „ 40 „ „	37.50	38.—
Clarego „ 40 „ „	36 50	36.75
St. Genois „ 40 „ „	38 —	38 50
Windischgrätza 20 zł. „	22 75	23.—
Waldsteina 20 „ „	25.—	25 50
Keglevicha 10 „ „	17.—	17 25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	112 80	113.—
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	112 80	113 10
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	99 50	99.75
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	133 60	133 65
Lugdun za 100 fr.	—.—	52 75
Medyolan za 100 zł. w. a.	52 —	52 60
Marsylia za 100 fr.	52 —	52 75
Paryż za 100 fr.	52.50	52 80
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men.	6.27	6.28—
dtto. pełnej wagi	6.27	6.27½
Korona	18.40	18.42
20frankówka	10 61	10.62
Rosyjski impery.	10.90	10.92
Talar związkowy	1.99	1.99½
Srebro	132 25	132 50
Kurs korony w k. kasach	13 zł. 50 c	

KRONIKA.

(Przestępstwa targowe.) Urząd targowy i cymentniczy miasta Lwowa ukarał w pierwszej połowie kwietnia 1862 w części pieniądzmi i w części aresztem lub też konfiskatą podejrzanych artykułów:

Osób 6 za niedozwolony handel,
„ 3 za oszustwo przy sprzedaży kartofel,
„ 1 za sprzedawanie ryb do użytku niezdatnych,
„ 4 za przekupstwo,
„ 1 za sprzedeż zepsutych wędlin,
„ 1 za niedozwolony handel pokątny z mięsem,
„ 11 za przekroczenie przepisów cymentniczych.

Prócz tego rozpoznawał w mieście jako też i po wszystkich dzielnicach miasta Lwowa wszelkie gatunki pieczywa i przekonał się, że były w ogóle dobre.

(Hierarchya katolicka.) Według rocznika papieskiego na r. 1862 hierarchia katolicka składa się jak następuje: Stolice z rezydencyami: patryarchatów 12, arcybiskupstw 145, biskupstw 677; razem 834. Jego Świątobliwość podniósł 9 stolic do godności metropolii; założył 2 arcybiskupstwa i 78 biskupstw.

Stolice in partibus: arcybiskupstw 43, biskupstw 194, razem 237.

Opróżnione stolice z rezydencyami: patryarchatów 3, arcybiskupstw 7, biskupstw 75, razem 85.

Obsadzonych jest: stolic z rezydencyami 749, stolic in partibus 236; — hierarchia katolicka składa się więc z 985 prałatów.

(Statystyka jazdy omnibusowej w Paryżu.) W końcu r. 1861 znajdowało się w Paryżu 550 omnibusów, które zeszłego roku przebyły 17,402.224 kilometrów drogi (47.677 kilometrów dziennie). Liczba osób r. 1861 przewiezionych wynosiła 79,011.180 czyli 216 468 dziennie, o 20.882 więcej jak r. 1860. Koleją żelazną amerykańską, która prowadzi z placu de la Concorde do St. Cloud i Versailu, odbywało drogę 2,864.041 osób. Do tego potrzeba było koni 6473.

(Statystyka podróżujących do Rosyi.) Według sprawozdań urzędowych w roku 1860 przybyło do Rosyi 368.607 osób, a opuściło ją 519.436. Mała ich część tylko przebywała granice Azyi; przybyło bowiem ztamtąd tylko 28.800, a wyjechało do Azyi 21 300 podróżnych. Granicami europejskiemi przybyło 339.804, a wyjechało 498.074. Z pomiędzy cudzoziemców było: 166 000 Prusaków, a 57.500 Austryaków; razem wszystkich Niemców 232.605. Wyjechało 130.769 Niemców. Rosyan przybyło 84,800, a wyjechało 275.582, z tych około 190.000 morzem.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* — *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*